1939 ий
18
МАИ
№ 41 (540)
Акше 5 ыр.

9-ше ИИ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетарий-шамыч, ушныза!

Рвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден горком орган

ВЛКСМ ЦК ПЛЕНУМЫН РЕШЕНИИЖЫМ ПРАКТИЧЕСКИ ШУКТЫШАШ ВЕРЧ

ВКП(б)-н XVIII с'ездше Ленинско-Сталинский комсомол деч, тыгак пӱтынь советский молодежь деч мемнан элын государственный ден хозяйственный илышыштыже активный участвоватлымашым требоватлен. Латкандашымше партийный с'ездын решенийже негызеш ВЛКСМ Центральный Комитетын VIII пленумжо комсомольский пашам перестроитлыме шотышто боевой программым разработатлен да приниматлен. Кызыт чыла комсомольский организаций-шамыч деч ВЛКСМ ЦК пленумын решенийжым писын реализоватлымаш требоватлалтеш. Моло семынже лийнат ок керт, вет ВЛКСМ ЦК пленумын решенийжым практически илышыш пуртымаш—тиде ВКП(б) XVIII с'ездын решенийжешамычым шуктышаш верч, кумышо сталинский пятилетний планым шуктышаш верч кучедалмаш лиеш.

Марийский республикыште южо комсомольский организаций-шамыч ВЛКСМ ЦК пленумын решенийжым реализоватлаш начарын огыл пижыныт. ВЛКСМ Г.-Марийский ден Еласовский райком-шамыч первичный комсомольский организаций-шамычын секретарьышт дене совещанийым эртареныт. Тиддеч вара первичный организацийлаште собранийым эртареныт. Собранийыште ВЛКСМ ЦК пленумын решенийжым обсуждатлыме да нине решений-шамычым илышыш пурташлан конкретный мероприятийым составитленыт. Ятыр комсомольский организаций-шамыч шке мероприятийыштым шуктышаш верч виян кучедалыт, нуно хозяйственный пашаште активно участвоватлат.

„Красный пахарь" колхоз пеленсе (Г.-Марийский район) комсомольский организацийын инициативше дене кӱкшӧ урожай верч кучедалше звенам организоватлыме. Комсомолец-шамыч тиде звеналан тӱрлӧ удобренийым ямдыленыт. Звена ӱдымаште нормым 160 процентлан темен.

Горно-Марийский МТС-ыште ыштыше комсомолец-тракторист-шамыч производство деч кӱрылтде трактористка-шамычым ямдылаш виян пижыныт. Матюков ден Ильзоркин йолташ-шамыч 6 ӱдырым трактористкалан туныктат.

Республиканский механизаций школа пеленсе комсомольский организацийын инициативше дене школышто производство деч кӱрылтде трактористка-шамычым ямдылымашым организоватлыме, тыште 15 ӱдыр трактористкалан тунемеш. Козмодемьянск олаште „Осоавиахим" пелен мотокружокым организоватлыме. Тиде кружокышто 25 ӱдыр-шамыч „ГАЗ" система моторым тунемыт.

Еласовский районыштат ятыр первичный комсомольский организаций-шамыч хозяйственный пашаште активный участийым приниматлат. „Гений", „Динамо", „Челюскин", „Ӱжара", „Пионер" да моло колхозлаште кӱкшӧ урожай верч кучедалше звена-шамычым организоватленыт, шошо ага пашаште стахановский движенийым кумдан шареныт.

„Патыр" колхоз (Морко район) пеленсе комсомольский организаций хозяйственный вопрос-шамыч дене чот заниматла. Кумышо Сталинский Пятилетка лӱмеш социалистический соревнованийым шарыме негызеш тиде колхоз шошо ага пашам кӱчык срокышто эртарен. Комсомолец-шамыч соцсоревнованийым шарымаште инициатор лийыныт.

Нине факт-шамыч теве мо нерген ойлат: нине первичный организаций-шамычын руководительышт ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийжым комсомолец-шамычлан умылтарен моштеныт, тиде решенийым шуктымашке комсомолец-шамычым мобилизоватленыт.

Но Г.-Марийский, Еласовский, Моркинский райком-шамыч сай опытым передаватлен моштен огытыл, сандене общий под'ем ок кой.

Южо райком-шамыч ВЛКСМ ЦК пленумын решенийжым реализоватлаш алят пижын огытыл. Параньгинский райобышто пленумын решенийжым 3 организацийыште гына обсуждатлыме. Комсомолец-шамычын пленумын решенийже дене ознакомитлыме огыл. Первичный организаций-шамычын секретарьышт дене совещанийым кок гана погаш тӧченыт, но их ганажат эртарен кертын огытыл. Сандене комсомольский пашаште нимогай перестройкымат ужаш ок лий. Райкомол секретарь Салахутдинова йолташ ВЛКСМ Маробкомын указанийжым писын да правильно илышыш пуртышаш верч ок тырше.

Тыгак Моркинский, Оршанский, Н.-Тор'яльский, Косолаповский райкомышамычат VIII пленумын решенийжым эркын реализоватлат.

ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийже—пеш важный документ. Комсомольский руководитель-шамыч тиде решенийым кажне комсомолецын зознанийышкыже шукташ да практический шуктымашым обеспечитлаш обязан улыт.

Снимкыште: Поянсолинский промколхозын стахановецше (Звениговский район) комсомолец-стахановец Г. И. Шалаев. Тудо производство планым 150 процент марте тема.

Фото М. Чуршуковын.

КОМСОМОЛЕЦ ПАВЛОВЫН ВУИЛАТЫМЕ КОЛХОЗШО

„Кӱчык памаш" колхоз (Моркинский район) районышто эн ончыч, 5-ше майланак ӱден пытарыш. Колхоз председатель-комсомолец Павлов Данил йолташын пашам сайын организоватлымыже дене колхозник-шамыч пашам стахановски ыштат, паша нормым эреак утыж дене темен шогат.

Колхозын эн сай стахановецше-шамыч Семенова Елена, Иванов Петр, Васильева Дария кечаш паша нормым 154 процент марте темат. Шӱрышӧ-шамыч Пайметов Александр, Степанов Сергей да молат 0,65 га олмеш 1,29 гам шӱрат, кечаш паша нормым 198 процентлан темат.

Моркинский МТС-н 7-ше номеран тракторный бригадын трактористше Еремеев Изосим „Универсал—2" трактор дене шке сменыштыже куралме планым 228 процент марте тема, ик сменыштыже 50 килограмм марте горючийым экономитла.

Шошо ага жапыште комсомолец-шамыч колхозышто агитмассовый пашам виян ыштат. Ӱдымӧ жапыште 5 номер пырдыж газетым лукмо. Колхозник-шамыч шкеныштын пашам ыштен толмо результатыштым эреак пален шогат, тидлан лӱмынак витриным организоватлыме да тужак кажне колхозникын выработкыжым возат.

ВКП(б) Моркинский райком да райкомолын организоватлыме агитфургонжо чылаже 14 колхозышто лийын. Тугак „Кӱчык памаш" колхозыштат лийын да беседым, докладым ыштеныт. Колхозник-шамыч коклаште Чувашский АССР ден соревноватлыме договорым, шошо ага пашаште передовик-шамычлан премийым выделятлыме нерген умылтарыме. Агитфургон пелен радиоустановкым шындыме да 4 гана радио колыштмашым организоватлыме. Колхозник-шамыч культурно канен, пашалан адакат виян пижыт.

ВКП(б) ОК инструктор—
Г. И. Кондратьев.

УЧИТЕЛЬ ОРДЕНОНОСЕЦ-ШАМЫЧЛАН

ШЕРГЕ ЙОЛТАШ-ШАМЫЧ—

С. Н. Тимофеева, М. Х. Харитонов, Г. С. Игошин, А. С. Новоселова, Ф. Г. Рыжков, И. Г. Силин, С. М. Замятина, М. Ф. Костина, А. В. Коряковцева, П. П. Лосева, В. М. Мамаев, И. П. Паратский, И. Д. Шибкова, А. В. Васильева, Г. А. Виноградов, Н. И. Милочкин, А. И. Яранцева, З. М. Некрасова, А. В. Орлов да П. И. Павлов!

Партий Областной Комитет ден Марийский АССР Совнарком школышто учебно-воспитательный пашам отлично шындымылан да ялысе общественно-политический илышыште активно участвоватлымылан правительство деч валме кӱкшӧ награда дене Тендам поздравлялтат.

Правительствын кӱкшӧ наградыже Тендам, шерге йолташ-шамыч, кушкын шогышо поколенийым коммунистически воспитатлыме фронтышто да мемнан социалистический родинан шемер массыжым перевоспитатлыме шотышто пашам эше сайынрак ышташ обязыватла. Тендан педагогический мастерствон эн сай опытдам Марийский Республикысе пӱтынь учительствын достоянийжым ыштааш.

ВКП(б) Обком ден Совнарком ӱшанат: Тендан ден пырля XVIII партийный с'ездын исторический решенийже-шамыч дене вооружатлалтше Марийский АССР-ын пӱтынь учительствыже Кумышо Сталинский Пятилетка лӱмеш социалистический соревнованийым эше кумданрак шара да Кумышо Сталинский Пятилеткын „Олаште всеобщий средний обученийым осуществитлаш, ялыште да чыла национальный республиклаште всеобщий семилетний средний обученийым завершитлаш" шындыме грандиозный задачым шуктымашке шкеиҗым чыла вийжым да шинчымашыжым пуа.

ВКП(б) Маробком секретарь—
КУШНАРЕВ.
Марийский АССР Совнарком председатель—АБРАМОВ.

Нормым кок пачаш темат

„Ермучаш" колхозышто (Параньгинский район) комсомолец-шамыч шошо ага пашаште эн ончыл радамыште улыт. Нуно пашашке жапыштыже лектыт да кугу вӧлталтмаш дене пашам ыштат. Теве: 2 шо бригадыште Гордеева Е., Белоусов М., Чегаев М., Гордеев П. кечаш нормым 0,80—0,90 га марте темен шогат. 3 шо бригадыштат Смирнов М. Н. 0,78 гам куралеш.

Комсомолец-шамыч кокла гыч звеньевод-шамыч улыт, нуно пашам моштен организоватлат да кугу производственный вӧлталтмаш дене ыштат.

В. И. Гордеев.

ВЛКСМ ЦК VIII ПЛЕНУМЫН РЕШЕНИЙЖЕ ИЛЫШЫШ КУЗЕ ПУРТАЛТЕШ

Комсомолец-шамычын сай пашашт

„Гений" колхозым (Еласовский район) Всесоюзный ял озаглык выставкыш кандидатлан зачислятлыме. Эше 11 апрельыштак пробный выездым ыштыме да тунам пале лие: колхоз шошо агалан образцово ямдылалтын. „Гений" колхоз пелен первичный комсомольский организаций уло, комсомолец-шамыч шошо ага пашаште активно участвоватлат. Кызыт кӱкшӧ урожай верч кучедалше 12 енган комсомольский звенам организоватлыме. Комсомолец-шамыч колхозный пашаште эн ончыл радамыште улыт.

Комсомолец-шамыч вий дене пасушко 270 воз терысым да 12 центнер политым лукмо. Нуно шошо агам 5 кечыште эн сай качество ден эртараш обязательствым налыныт ыле. Ятыр комсомолец - шамыч эн ответственный пашаште улыт: звеньевод, бригадир, конюх, тракторист-шамыч, колхоз председатель да молат. 4 комсомолец машина дене ӱдат, вунылан посна машина-шамычым прикрепитлыме.

Комсомолец Ведерников Александр викым ӱдымаште сай показатель - шамычым ончыкта: норма почеш 5 гам ӱдаш кӱлеш гын, тудо 6 гам ӱда. Куралмаште 1 лемехан плуг дене нормым 120 процент марте темат. Макаров Иван куралмаште нормым утыж дене темен шога.

Комсомолец-шамыч шке коклаштышт газета лудмашым эртарат, верласе ончыл комсомолец-шамычын паша опытыштым пален налыт. ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийжым изучатлат да несоюзный молодежь коклаште умылтарат,—тидыже нуным адакат у подвигым ыштымашке вовлекатла.

К. Зинин.

КОМСОМОЛЕЦ-ШАМЫЧ ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ ПАШАШТЕ АКТИВНО УЧАСТВОВАТЛАТ

„Патыр" колхоз пеленсе первичный комсомольский организаций (Моркинский район) ВКП(б) XVIII с'ездын да ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийышт почеш комсомольский пашам хозяйственный паша могырыш круто савырмын значенийжым чын умлен да тудым практический илышыш пуртымашым моштен организоватлен. Садланак комсомолец-шамыч пашаште сай результатым ончыктат.

Чодра пашаште комсомолец Новиков Н. пашам образцово ыштен. Новиков йолташым республиканский почетный доскаш заноситлыме. Тыгак Губкин, Кольцов, Яшканов, Иванов да Игнатов йолташ-шамычат чодра пашаште пашам стахановла ыштеныт. Тыге колхоз чодра ямдылыме ден шупшыктымо планым срок деч ончыч темен.

Шошо ага пашаште комсомолец-шамыч ведущий рольым ончыктеныт. Пасу пашаш лекме деч ончыч комсорг Романов ден колхоз вуйлатыше - комсомолец Михайлов комсомолец-шамыч дене собранийым эртареныт. Тышан комсомолец-шамыч Кумышо Сталинский Пятилетка лӱмеш социалистический соревнованийыш ушнен, шошо ага пашам сай качество дене кӱчык срокышто эртараш, районысо пӱтынь комсомолец-шамыч дене обращенийым принимаТленыт. Тиде обращенийым 38 первичный комсомольский организацийыште обсуждатлыме.

Налме обязательствыштым комсомолец - шамыч шуктен толыт. Куралмаште Иванов В., Краснова Вера, Кольцова Анна кечаш планым 150 гыч 213 процент марте теменыт. Ӱдымаште Игнатов йолташ сменыште паша нормым 120 гыч 150 процентлан тема.

Хозяйственный пашаште активно участвоватлыме дене пырля комсомолец-шамыч шкеныштын политический шинчымашыштым нӧлтен шогат. 5 комсомолец „ВКП(б) историй краткий курсым" самостоятельно изучатлат, 9 комсомолец агитаторла пашам ыштат. Кажне вич кече жапыште пырдыж газетым луктыт.

— ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийжым илышыш пуртен,—ойла Романов йолташ,—ме хозяйственный пашаште эше активнын участвоватлаш тӱҥалына. Передовой молодежь-шамычым комсомол радамыш пуртымашым утларак саемдена.

А. Тарханов.

Снимкыште: производство деч отрыватлыде трактористлан тунемше ӱдрамаш-шамыч (шола гыч пурлашкыла): М. Вязькова ден М. Егошина (Н.-Тор'яльский МТС). Нуно тракторым самостоятельно виктарен моштат.

Фото С. Чуршуковын.

Колхозный пашаште примерым ончыктат

„Ударник" колхозышто (Роҥго район) комсомолец-шамыч ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийжым келгын лончылен, шошо ага пашам кӱчык жапыште да кӱкшӧ качество ден эртараш, чыла кенеж пашам соревноватлен ышташ конкретный обязательствым нальыч.

Шошо ага пашаште комсомолец-шамыч паша нормым эре утыж ден темен шогышт. Теве комсомолец Иванов Илья куралмаште 0,75 га олмеш кажне кечын 1,05 га марте, комсомолка Ефремова Мария 0,95 гам куралыныт. „У ял" колхозыштат (Роҥго район) комсомолец-шамыч сай примерым ончыктат. Комсомолец Лисов Н. А. 0,75 га олмеш 0,95 гам да утларакат куралеш. Роҥгинский МТС-н 5 бригадыштыже тракторист-комсомолец Козырев И. Ф. шкенжын сменыште 10 га олмеш эреак 14 гам куралеш.

Пасушто пашам стахановски ыштыме ден пырля комсомолец-шамыч масса коклаште газетым йӱкын лудмашым, умылтарымаш пашам виян ыштат. Теве: Актакаева, Козырева М., Романов И. Т., Виноградов И., Царегородцев В. В. да молат масса коклаште газетым лудыт, пырдыж газетым луктыт, XVIII партс'ездын исторический решенийже-шамычым умылтарен шогат.

Но южо комсомолец-шамыч масса деч ӧрдыштӧ улыт, колхозный пашаште шагал участвоватлат. Теве, "Юледӱр" (Роҥго районак) колхозышто комсомолец Загайнов В. И. бригадир ден колхоз председательын поручениймыштым ок шукто, общественный пашаште йӧршеш огеш участвоватле.

С. НИКИТИН.

ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийжым илышыш пурташ

Косолаповский районышто посна колхозлаште шошо ага паша 29 апрельыштак тӱҥалын. ВКП(б) XVIII-ше с'ездын решенийже-шамыч дене вооружитлалтше колхозный первичный комсомольский организаций-шамыч гыч шукыжо шошо ага пашам кӱчык жапыште да сайын эртарышаш верч первый кече гычак пижыныт.

Комсомолец-шамыч Кумышо Сталинский Пятилетка лӱмеш социалистический соревнованийыш ушнен, конкретный обязательствым налыныт. Комсомолец-шамыч шке обязательствыштым шуктен, южо комсомолец-шамыч куралмаште, ӱдымаште пашан образецшым ончыктеныт.

Теве „Пеледыш" колхоз гыч (Елеевский сельсовет) комсомолец Павлов Василий куралмаште нормым 262 процент марте темен—0,80 га олмеш южо кечылаште 2,14 гам куралын, 11,10 трудоднямым налын.

„Танк" колхозышто (Елеевский сельсовет) Романов В, „Патыр" колхозышто (Руяльский сельсовет) комсомолец Россанов 160—185 процент марте темен шогенныт.

„Броневик" колхозышто (Куршаковский сельсовет) комсомолка Исленьтева 200 процент марте темен.

Комсомолец Глушков йолташ 12 майыште куралмаште 275 процент нормым темен—2,20 гам куралын.

Тыгай факт - шамычым ятыр муаш лиеш. Но Косолаповский районышто посна первичный комсомольский организаций - шамыч шошо ага пашаште активный участийым принимаТлен огытыл. Тиде шотышто Кугу - шенский сельсоветыште паша начар кая. Агитколлектив агитмассовый пашам организоватлен огыл. Агитколлектив руководитель Аристов йолташ комсомолец-шамычым мобилизоватлен огыл, садлан тушто комсомольский организаций - шамыч шеҥгелне шӱдырнат. Южо колхозлаште мемнан республикын Чуваший дене заключитлыме соцдоговорым обсуждатлыме огыл, стенгазета огеш лек.

Косолаповский райкомол ВЛКСМ ЦК-н VIII-ше пленумын решенийже основеш пашам перестроитлымаште эркын тарванылеш. ВЛКСМ райком аппаратыштат але перестройка ок кой: бюрошто шукыжо годым внутрикомсомольский вопрос обсуждатлалтеш. Райкомол секретарь Шулепов йолташлан шарнашыже кӱлеш: кызыт районышто комсомольский документым вашталтымаш кая гынат, комсомольский организацийлаште пашам ВЛКСМ ЦК пленумын решенийже основеш перестроитлыме нерген мондыман огыл.

Первичный организацийлаште ВЛКСМ ЦК-н VIII пленумын решенийжым реализоватлымаш эркын кая. Таче кечылан але ятыр комсомольский организацийлаште решений нерген огытат пале. Тиде шотышто райцентрыштат (сельпо, средний школа да молат) решенийым але проработатлымат огыл, садлан але нимогай перестройка лийын огыл.

Колхозный комсомольский организаций - шамыч колхозный масса коклаште ВКП(б) XVIII с'ездын решенийже-шамычым умылтарымашым ситышын шарат. Посна комсомолец-шамыч шошо ага пашаште, моло колхозный пашаште активно участвоватлат гынат, комсомольский организаций-шамыч шке пашаштым тӱрысак але перестроитлен огытыл.

ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийыштыже тыге каласыме: чыла колхозлаште комсомольский организаций-шамычым создатлымым обеспечитлаш, шагал енган организаций-шамычым пеҥгыдемдаш.

Тиде шотышто ВЛКСМ райком але нимом ыштен огыл. 6 майыште „Светлый путь" колхозышто молодежь собранийым эртарыме. Тушто ынде 9 комсомолец лийшаш, но райкомол але организацийым оформитлен огыл.

ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийжым реализоватлымашке чыла комсомолец-шамыч мобилизоватлен пеҥгыдын пижаш—ВЛКСМ райком ончылно тыгай задача.

Я. МАЛИНОВ.

ВКП(б) ИСТОРИЙЫМ ИЗУЧАТЛЫШЕ-ШАМЫЧЛАН ПОЛЫШ

БОЛЬШЕВИЗМЫН БОЕВОЙ ОРУЖИЙЖЕ*)

Сталин йолташ шкенжын „Об основах ленинизма" пашажым 1924 ийыште публиковатлен, кунам ме калык озанлык восстановитлымашым эше завершитлен огыл ыле.

У экономический политика дене пайдаланен, ме пашазе ден кресаньык-шамыч союзым пеҥгыдемдаш, ола ден ял коклаште смычкым пеҥгыдемдаш тӱрлӧ семын тыршен улына, ме социалистический индустрийым шарымаште первый ошкыл-шамычым уже ыштылын улына. Тудо периодышто шукынжо мемнан развитийын корнымжо-шамычым шканышт раш эше представлятлен огытыл. 1923 ийысе дискуссийыште экономический вопрос-шамычым обсуждатлыме годым троцкистский предатель-шамыч шкеныштын предложенийышт дене СССР-ым мировой капиталистический системын придаткышкыже савыраш тыршеныт. Кулачествым „пояш" да „социализмыш кушкын нураш" ужшӧ бухаринский капитулянт-шамычын чыла шонымашыштат тиде направлений денак каен. Капитализмым реставраций линий, мемнан родинам империализмын колонийышкыже савырыме линий але тудо жапыштак иностранный разведка - шамычын платный агентышт лийше троцкистско - бухаринский предатель-шамычын замыслыштышт раш да определенно господствоватлен.

Сталин йолташ ленинский завет-шамычым пӱтынь арулыкышто арален, партийлан социалистический строительствын кумда перспективышым, социалистический обществым мемнан шкенан вий дене ыштымын перспективышым пуэн.

Посна налме ик элыште социализмын сеҥымашыже безусловно лийын кертме нерген ленинский теория гыч исходитлен, Сталин йолташ „Об основах ленинизма" пашаштыже советский калыкым, мемнан партийым социализмым тичмаш сеҥымашкыже шуашлан, пашазе ден кресаньык-шамыч союз основеш социалистический обществым ышташлан ориентироватлен.

Шемер крестьянствылан умбакыже кооперироватлыме да коллективизироватлыме корным почын, Сталин йолташ ончыктен: кӱчызылыкым да разоритлалтмашым пытарышашлан крестьянствын пеш кугу большинствожо развитийын тиде у корнышкыжо охотан шогалеш.

Шкенжын пашалаштыже Сталин йолташ посна налме ик элыште социализмым ышташ лийме нерген ленинский теорийым тушман-шамыч ваштареш кредалмаште арален коден да развиватлен, партийын идейный арсеналжым висаш лийдымын пойдарен, СССР-ыште социализм ыштымын кумда программыжым разрабатыватлен. „Об основах ленинизма" лекцийлаштат, тугак пеш шуко моло шкенжын выступленийлаштыжат Сталин йолташ ончыктен: мемнан элыште социализмым ыштымаш—самоцель огыл, а средство—мировой социалистический революций дек корно. Мемнан сеҥымашна моло элласе пролетарий-шамычлан капитализмым сӱмырашышт куштылемда, мланна тышке тыршаш кӱлеш: капиталистический окружениймым ликвидироватлаш да тудым социалистический дене алмашташ,—тыге Сталин йолташ „Об основах ленинизма" пашаштыже туныкта. Нине гениальный указаний-шамыч таче кече мартеат ВКП(б)-н высший законжылан кодыт.

* * *

„Об основах ленинизма" лекцийлаште Сталин йолташ сеҥыше пролетариат ончылно шкенжын тушманже-шамыч ваштареш пеш серьезный кучедалмаш шога манын поснак кугу вий дене да пӱсылык дене ойлен. Государствыште господствующий лийше пашазе класс ваштареш кучедалаш буржуазий да тудын агентуржо огыт чарне. Сталин йолташ шкенжын пашаштыже пролетариат диктатура ончылан сеҥымыже эрлашынак шогалше кум главный задача-шамычым ончыктен:

„а) революций дене сӱмырал шуымо да экспроприироватлыме помещик ден капиталист-шамычын сопротивленийыштым кӱрлаш, капиталын властьым восстановитлаш нунын чыла да тӱрлӧ тӧчымашыштым ликвидироватлаш;

б) пролетариат йыр чыла шемерым сплотитлыме духеш строительствым организоватлаш да тиде пашам класс-шамыч ликвидироватлымашым, пытарымашым ямдылыше направлений дене ышташ;

в) внешний тушман-шамыч ваштареш кучедалашлан, империализм ваштареш кучедалашлан революцийым вооружитлаш, революцийын армийжым организоватлаш" (туштак, 25 стр.).

Совет-шамыч Эл развитийын коло ияш утла корныжым ончалын, ме утверждатлен кертына: мемнан чыла успехна-шамычым, мемнан чыла сеҥымашна-шамычым ме тиде кум тӱҥ задачым шуктымылан кӧра ыштен улына.

Партийын XVIII с'ездыштыже ыштыме шкенжын докладыштыже Сталин йолташ ончыктен: советский государство фаза-шамычын развитийыштлан лийын мемнан задача-шамыч кузе вашталтыныт. Мемнан государство развитийын да тудын функцийже-шамыч вашталтмын тӱҥ этапше-шамычлан келге марксистско-ленинский анализым пуэн, Сталин йолташ государство нерген марксистско-ленинский теорийыш пеш шергакан у вкладым ыштен.

Партийын XVIII с'ездыштыже Сталин йолташ вообще государственный аппарат механизмын значенийжым уло тичмашлык дене ончыктен, але марте тудын значенийжым ме аклен шуктен огынал,—тиде мемнан пашаштына южо промах-шамычын причиныштлан служитлен, кудым мемнан государственный аппаратын посна звенолашкыже шӱшкылт пурышо империализмын агентше-шамыч, фашизмын агентше-шамыч, троцкистско-бухаринский шпион-шамыч кучылтыныт,—манын ончыктен.

Социалистический государство нерген сталинский учений ик элыште социализмын сеҥымашыже лийын кертме нерген ленинско-сталинский теорий дене ойыраш лийдымын кылдалтын.

Социалистический государство нерген сталинский учений социалистический государствым умбакыже пеҥгыдемдыш верч, иностранный разведка-шамычын подрывной пашаштын коварный методшо-шамыч ваштареш, фашистский агентурын чыла тӱрлӧ шпионский бандыже-шамыч ваштареш кӱлшӧ чыла контрмера-шамычым вияндыш верч кучедалмашке мемнан волям, мемнан сознанийым, мемнан вийым нӧлталеш.

* * *

Сталин йолташын „Об основах ленинизма" пашаже чыла антиленинский элемент-шамыч ваштареш, чыла капитулянт, изменник, предатель-шамыч ваштареш мемнан партийын кучедалмаштыже важнейший документ-шамыч гыч иктыже улеш. „Партий" разделыште ме партий нерген учений основыжым, тудо основа-шамычым непревзойденный изложитлымашым муына, кудын деч посна партий существоватлен да тиддеч утларакше сеҥен ок керт ыле. ВКП(б)—тиде II Интернационалын партийже-шамыч деч вож гычак ойыртемалтше у тип партий,—манын Сталин йолташ туныкта.

Мемнан партий пашазе классын ончыл отрядше улеш манын ончыктен, Сталин йолташ тидын нерген ойла: партий пашазе классын чыла эн сай элементше-шамычым, нунын опытыштым, пролетариат пашалан нунын революционный беззаветный преданностьыштым шке кӧргышкыжӧ пога. Пашазе классыште партийын руководящий рольжо партий ден пашазе классын кумда массыже коклаште кушкын шогышо связеш ышталтеш.

„Партий,—манеш Сталин йолташ,—беспартийный масса-шамыч дене кылдалтын огыл гын, партий ден беспартийный масса-шамыч коклаште смычка уке гын, нине масса-шамыч партийын руководствыжым огыт приемлитле гын, партий массылаште моральный ден политический кредит дене ок пользоватле гын, тудо классым вуйлатен ок керт" (туштак, 64 стр.).

Сталин йолташ ончыкта: мемнан партий пашазе классын организованный отрядше улеш, партий пролетариатын классовый организацийжын высший формыжо улеш, партий пролетариат диктатурын оружийже улеш. Умбакыже Сталин йолташ ончыкта: фракций-шамычын существоватлымышт партийын единствожо денат, тудын кӱртньӧ гай дисциплиныже денат совместимо огыл. Сталин йолташ туныкта: партий шкенжым оппортунистический элемент-шамыч деч эрыктыме дене пеҥгыдемеш.

Сталин йолташын пашаштыже пуымо, партий нерген ленинский учений гениально изложитлымаш да развиватлымаш мемнан партийым гигантский степеньыште вооружитлен, шке радамжым монолитностьшо верч, кӱкшӧ сознательность верч, кӱкшӧ дисциплина верч, чыла тӱрлӧ дезорганизатор, фракционер, двурушник, провокатор да мемнан партийный радамыш шӱшкылт пурышо капиталын чыла моло агентше-шамыч ваштареш эше сайынрак кучедалашыже тудлан полшен.

* * *

Историй ончыктен—тидын нерген пеш шуко факт-шамыч ончыктат,—мемнан партий ӱмбак, сталинский руководство ӱмбак чыла тӱрлӧ изменник ден предатель-шамычын пеш тале атакышт эн ончычак тидын дене умылталтын: Сталин йолташ партий нерген Ленинын ученийжым пӱтынь арулыкышто арален да отстаиватлен, мемнан партийыште ленинский режимым, мемнан партийный пӧртыштӧ ленинский порядок-шамычым арален; ленинский наследийым арален коден велэ огыл, но тиде ленинский наследийым шукемден, мемнан партийын кажне ганат пашазе классын революционный кучедалмашыжын у опытшо основеш у теоретический обобщений - шамыч дене пойдарен.

„Кугемдыде каласаш лиеш: Энгельсын колымыжо деч вара величайший теоретик Ленин, а Ленин деч вара—Сталин да Ленинын моло ученикше - шамыч—единственный марксист-шамыч лийыныт, нуно марксистский теорийым ончыко нангаеныт да тудым пролетарийын классовый кучедалмашын у условийыштыже у опыт дене пойдареныт" („ВКП(б) историй краткий курс", 389 стр.).

Сталин йолташ шкенжын личный примерже дене ончыкта, кузе теоретический пашам ышташ кӱлеш, кузе теоретический проблема-шамычым разрабатыватлаш кӱлеш. Мемнан жапысе величайший теоретик Сталин йолташ шолшо государственный пашан горнилыштыже, напряженный международный обстановкышто, фашизмын изменникше-шамыч ваштареш пеш талын кучедалме условийыште пеш келге теоретический проблема-шамычым разрабатыватла, мемнан партийын идейный оружийжым шума да пойдара, мемнан партийым, мемнан калыкым у величественный сеҥымаш-шамычышке нӧлталеш.

Сталин йолташын непосредственно участвоватлымыже дене создаватлыме „ВКП(б) историй краткий курсын" светыш лекмыже большевистский партийын идейный илышыштыже моткоч кугу событий улеш. Тиде гениальный книгаште ончыктымо: марксизм-ленинизм революционный пролетариат кучедалмын у опытешыже систематически развиватлалтеш, поя. Тиде книгаште марксизм-ленинизм идейын торжествожо, „Об основах ленинизма" книгаште тынар гениально освещатлыме идей-шамычым илышыш пуртен шогымаш демонстрироватлалтеш. „Об основах ленинизма" книга пӱтынь тӱняште коммунист-шамычым марксистско-ленинский теорийын пӱсӧ оружийже дене вооружитлен да кызытат вооружатлен шога. Тиде пашаште марксизм-ленинизм идея-шамычын великий движущий вийыштын пӱтынь рашлык дене, пӱтынь сталинский четкость да келгыт дене ончыктымо.

Нине идея-шамыч масса-шамычым эре утларак да утларак овладеватленыт. Исторический условий-шамычлан кӧра ленинизмын родинаже лийше мемнан эл Сталин йолташын гениальный руководствыжлан кӧра тугай эл лийын, кушто марксизм-ленинизм идея-шамыч осуществитлалтыныт, кудо уло тӱням чытырыктат, мланде шар ӱмбалне эксплоатацийым тичмашын да йӧршешлан пытараш призыватлыме улыт.

Сталин йолташ человечествын историйыштыже у страницым почын. Тудын гениальный вуйлатымашыже почеш социалистический обществын величественный зданийжым ыштыме. Тиде общество ыштымашым Сталин йолташ ССР Союз Конституцийын проектше нерген докладыштыже ончыктен. Социализм гыч коммунизмыш

(Мучашыже 4-ше стр.)

*) Мучаш. Тӱҥалтышыже кодшо №-ыште.

БОЛЬШЕВИЗМЫН БОЕВОЙ ОРУЖИЙЖЕ

МУЧАШ

вончымо корным, коммунизм ыштымын програмыжым Сталин йолташ партийын XVIII с'ездыштыже ыштыме исторический докладыштыже — марксизм-ленинизмын сокровищницышкыже пеш кугу у вклад улшо докладыште пуэн.

* * *

Сталин йолташын „Об основах ленинизма" пашаже социализм строитель-шамычым—Советский Союзын шуко национальностян калыкшым велэ огыл, но шкеныштын социальный ден национальный утаралтмашышт верч кучедалше рубеж вес велнысе шемершамычымат идейно вооружатла.

Империализмын сущностьшым келгын да четкость шотышто исключительный анализироватлымаш базеш Сталин йолташ ончыкта да научно доказыватла: империализм социалистический революцийын кануныжо улеш, современный человечествын чыла развитийже закономерно пролетарский революций дек кая.

„Колен шогышо" капитализм периодышто „империализм икте кодде, чыла революционный вий дене, царизм ден крепостничество марте шумеш, ушна" манын Сталин йолташын ойлымо мутшо-шамыч чылт пророчески йонгалтыт. Чынак, айдем вӱр потокышто пич кайше воинствующий фашизмыште ме ужына, кузе империализм капитализмын шӱйшӧ зданийжын илышыжым поддержатлышашлан, шуйышашлан эртышын эн реакционный, эн шем кечыже - шамычым ылыжта.

Сталин йолташ „Об основах ленинизма" пашаштыже национальный вопросым, наций-шамычын самоопределенийышт лозунгын моткоч кугу значенийжым ончыктен. Эше ондакрак Сталин йолташ ятыр трудлаштыже национальный вопрос шотышто марксизм-ленинизмын учениймым разрабатыватлен, обосноватлен. Тидым шарналтымат сита: эше первый империалистический война жапешак Сталин йолташ Ленинын кӱкшӧ официальным налше „Марксизм и национальный вопрос" теоретический трудым возен. Партийын с'ездлаштыже национальный вопрос дене—постоянный докладчик эреак Сталин йолташ лийын.

Сталин йолташ шкенжын „Об основах ленинизма" пашаштыже ту·ыкта: ангекский ден колониальный захват-шамыч дене гына, эксплоатаций да колоний-шамычым насильственно кучымо дене гына империализм „наций-шамычым лишемден" кертеш. Мемнан линий, коммунизмын линийже, колоний-шамычым „единый" империалистический „целый" деч ойырымо гоч, нине колоний-шамычым самостоятельный государствыш савырыме гоч калык-шамычын добровольный об'единенийым образоватлыме дек наигая. Торашке огыл тудо кече, кунам тиде сталинский предвидений осуществитлалтеш, кунам миллион дене эксплоатироватлалтше масса-шамыч шке ӱмбачышт империализмын гнетшым, колониальный ярмом кудалтат, шкевыштын самостоятельный государственный существованийыштым ыштен шуктат да мировой пролетарский революцийын общий потокыштыжо шкеныштын действийыштым социалистический государство-шамычын дружный ешыште добровольно иктыш ушаш тӱгалыт.

* * *

Сталин йолташын „Об основах ленинизма" гениальный пашажым луд-шо-шамыч кажныжат ужеш: тиде паша теоретический проблема-шамычым мастерски изложитлымын образецше улеш. Тиде книгаште марксизм-ленинизм единый целостный учениялан представитлыме. Тиде книгаште ленинизмым мемнан партийын исторический кучедалмашыжын фактше-шамыч дене чак, органический связьыште представитлыме. ВКП(б) историйым тиде книгаште действийыште улшо марксизм-ленинизмлан ончыктымо. Марксизм-ленинизмын величайший проблемыже-шамыч пеш поян исторический содержаний дене, пашазе классын революционный кучедалмашыжын пеш раш фактше-шамыч дене, мемнан партий историйын—мемнан партийын пашаже верч Ленинын кучедалме историйын фактше-шамыч деке темыныт.

Мемнан элын шемерже-шамыч ужыт: Сталин йолташ чыла вереат калык дене, мемнан калыкым да пӱтынь современный человечествым мемнан эпохын эн сай, ончыл идейже-шамыч дене эреак пойдара. Социализм элын кажне шемерже шинча: калык-шамычын йӧратыме вождь, коммунизмын великий учительже Сталин йолташ нине идея-шамычым шуктымо корным, методым ончыкта—коммунизмын великий цельже-шамыч верч мемнан калыкын кучедалмыжым непосредственно вуйлата.

Марксизм - ленинизмым эше келгынрак тунемаш тӱҥалына, мемнан гениальный вождь, мемнан жапысе величайший теоретик Сталин йолташын туныктымыжым эше сайынрак илышыш пуртен шогаш тӱҥалына.

Мемнан кадр-шамычын теоретический уровеньышт да политический закалкышт нӧлталтме верч, марксизм-ленинизмым овладеватлышаш верч!

Революционный теорийын знамяжым кӱшкырак!

С'ЕЗД МАТЕРИАЛЫМ ШОНГО-ШАМЫЧАТ ИЗУЧАТЛАТ

„Ушем-ял" колхоз пеленсе комсомольский организацийын инициативше дене (У-Тор'ял район) XVIII партс'ездын материалже-шамычым изучатлаш лӱмын кружокым организоватлыме. Тышке комсомолец, несоюзный молодежь да колхозник - шамычат активно коштыт. Чыланат с'езд материалым келгын умылен налшаш верч тыршат.

Теве 60 ияш колхозник П. Тойбахтин йолташ Сталин, Молотов йолташ-шамыч докладыштым прорабатыватлымек тыге ойла:

— Молан фашистский эл шамыч войнам тарватышаш верч толашат, война кӧлан пользым пуа да Советский Союзын политикыже могай, тидым але марте умлен шуктен омыл ыле. Ынде чыла раш умлышым,—манеш тудо.

Ф. Янгабышев.

РОДИНА АРАЛАШ ЯМДЕ УЛЫТ

СЕРНУР. Мари-солинский неполный средний школышто тунемше-шамыч оборонный значоклан н о р м ы м сдатлат. Пытартыш жапыште 10 ең ПВХО-лан, 14 ең ГСО лан да 12 ең БГТО значоклан нормым сдатлышт.

Вайшев.

* * *

Коклала неполный средний школыштат оборонный паша виян ышталтеш. Ученик - шамыч оборонный пашаште активно участвоватлат. Тиде кечылаште 19 ученик „Ворошиловский стрелок" значоклан, 30 ученик—БГСО да 30 ученик—ПВХО значоклан нормым сдатлышт. Ученик-шамычын оборонный значоклан нормым сдатлымаш пашаштышт учитель шамыч Терехов, Мурашева, Чендемеров да молат чот полшат.

И. Иванов.

КУЖЕНЕР. Иван-солинский средний школышто тунемше шамыч родинам аралаш ямде улмыштым ончыктат. Кызыт 35 ученик Ворошиловский значокым, 35 ученик ПВХО значокым да 5 ученик санитарный оборона значокым налыныт.

А. Сандаков.

Снимкыште: ВКП(б)-н XVIII с'ездше лӱмеш эртарыме Моркинский районысо пионер ден школьник-шамычын оборонный соревнованийыште ончыл верым налше-шамыч, первый рядыште (шола гыч пурлашкыла): Деменцев, Павлов, Кузнецов, кокымыщо рядыште: Дождиков, Андреев, Борисов.

Фото Димитриевскийын.

ПИОНЕР ДА ШКОЛЬНИК-ШАМЫЧЫН ОБОРОННЫЙ СОРЕВНОВАНИЙ

Кызыт пӱтынь Марийский республика м у ч к о пионер ден школьник-шамычын ВКП(б)-н XVIII с'ездше лӱмеш оборонный соревнований кая. Ятыр районлаште тиде соревнованийым эртареныт. Тылеч п о с н а республиканский соревнований лийшаш.

Районлаште лийше оборонный соревнований-шамыч шуко талантливый да способный советский йочашамычым ончыктат. Пионер ден школьник-шамыч наукым кӱкшытшым кучедал налаш способный улмыштым веле огыл, но родинам аралаш ямде улмыштымат пеш чаплын ончыктат. Моркинский районышто соревнованийыште 685 пионер ден школьник-шамыч участвоватленыт. Соревнований жапыште 148 ең „ПВХО", 86 ең „ЮВС" да 198 ең „БГСО" значоклан нормым сдатленыт. Соревнованийлан Моркинс к и й, Шиньшинский да Шордурский средний школа-шамыч эн сайын ямдылалтыныт. Районный соревнованийым 7—12 майыште эртарыме. Туштo 12 команда, 52 пионер ден школьник участвоватленыт. Соревнованийыште первый верым Моркинский да кокымшо верым Шиньшинский средний школа-шамыч налыныт. Эн сай показательым Павлов Никотим, Борисов Арсентий да Никитин Юрий ончыктеныт.

Сернурский районышто соревнованийым 4—5 майыште эртарыме. Соревнованийыште 8 команда, чылаже 40 ең участвоватлен. Эн сай показательым Сернурский средний школа ончыктен да первый верым заниматлен. Индивидуальный шот дене налмаште „ПВХО" дене Мамаев, „ГСО" дене Замыгулов, лӱйылтмаште Богданов йолташ-шамыч пеш чапле результатым пуэныт.

Звениговский районышто тиде соревнованийым 10 апрельыште эртарыме да первый верым чыла вид денат Звениговский средний школа налын.

Сотнурский районышто районный соревнований 30 апрельыште лийын. Соревнованийыште чылаже 4 команда, 38 ең участвоватлен. Лӱйылтмаште Сотнурский средний ш к о л ы н, „ПВХО" дене Пет'яльский неполный средний школын да ГСО дене Корамасский неполный средний школын командышт первый верым налыныт. А чумыр показатель дене первый верым Сотнурский средний школа заниматлен.

Куженерский районышто оборонный соревнований поснак сай результатым пуэн. Тыште соревнований жапыште кок школышто первичный осоавиахимовский организацийым да кок „ПВХО" кружокым организоватлыме. 2 апрельыште районный соревнований лийын. Соревнованийыште 3 школын командыже участвоватлен. Лӱйылтмаште К у ж е н е р с к и й „ПВХО" дене Верхушнурский да „ГСО" дене Шойшудумарский н е п о л н ы й средний школа-шамычын командышт первый верым заниматленыт.

Пионер ден школьник-шамычын оборонный соревнованийым комсомольский руководитель-шамычлан конкретно вуйлатыман. Тиде соревнованийым руководитлаш создатлыме оргкомитет ден судейский коллегий-шамыч пашам четко да точно ыштышаш улыт.

П. Алипов.

Отв. редактор— ***К. А. ЛЕНСКИЙ.***

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комната № 70, телефон № 90.
Упол. Главлита Мар. АССР А—435. г. Йошкар-Ола, 1 типография Маргосиздата.